

Notitie flora en fauna

Noordkade 49, Weert

2010



Notitie flora en fauna
Noordkade 49, Weert
2010

Status: definitief

In opdracht van:



Contactpersoon: Dhr. W. Mentens

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies



Ing. R.A.J. Pahlplatz

Nederweert, 8 september 2010

Projectnummer: 10-066

Foto omslag: Zicht op plangebied

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

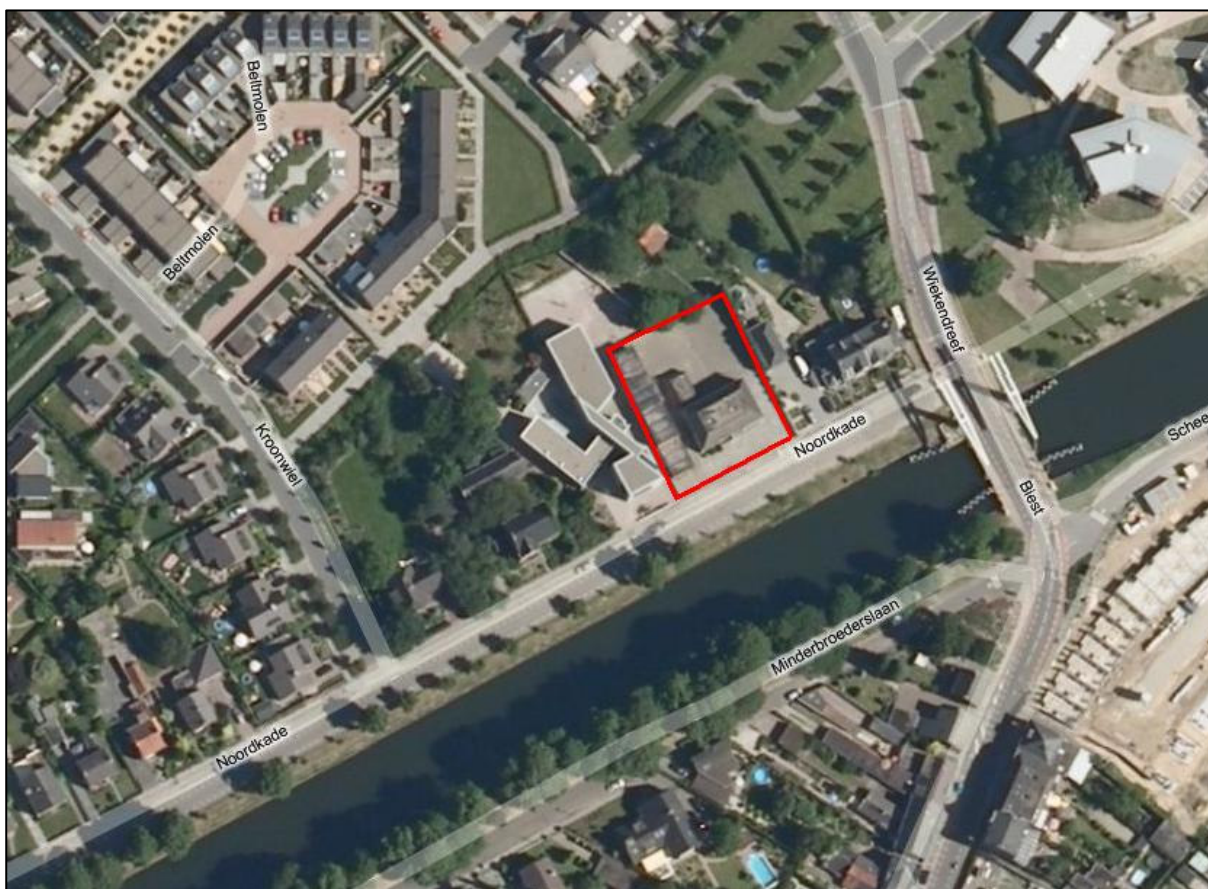
De gemeente Weert is voornemens over te gaan tot de herontwikkeling van de locatie aan de Noordkade 49 te Weert. Momenteel is het aanwezige gebouw in het plangebied in gebruik als lesgebouw voor de Montessorischool. Deze school is hier tijdelijk gevestigd. Aangezien de school binnen afzienbare tijd het pand verlaat, is herontwikkeling van deze locatie mogelijk.

Gemeente Weert heeft Bureau Meervelt verzocht om na te gaan in hoeverre beschermde flora en fauna in het plangebied aanwezig is. Doel van deze notitie is inzichtelijk te maken of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis die hebben voor de verdere uitvoering van de gebiedsontwikkeling. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt direct ten noorden van de Zuid-Willemsvaart, even ten westen van de Biesterburg. Het plangebied ligt te midden van enkele kantoorpanden en grenst aan de noordkant aan een woonwijk. Het gebouw is nu in gebruik als schoolgebouw en kinderdagverblijf. Op een klein stukje gazon na, is het gehele plangebied verhard. Bomen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Het plangebied omvat het gebied zoals aangegeven in figuur 1. Werkzaamheden buiten dit plangebied zijn niet op hun effecten beoordeeld.



Figuur 1: Ligging plangebied in Weert (Bing Maps, 2009).



Figuur 2: Impressie van het plangebied.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het pand wordt gesloopt. Op de locatie wordt daarna een twee onder een kap woning gebouwd.

1.4 Opzet van de notitie

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. In deze quickscan zullen beide aspecten beschreven worden.

In hoofdstuk 2 en 3 worden gebieds- en soortbescherming uitgewerkt, in hoofdstuk 4 komt de ecologische relatie van het plangebied met de omgeving aan de orde. In het laatste hoofdstuk worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000)

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en/of Habitatrictlijngebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is de Weerter- en Budelerbergen op een afstand van tenminste 3 kilometer. Dit Natura 2000 gebied is als Vogelrichtlijngebied aangewezen voor enkele broedvogels van moerassen en heide.

Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient er zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten.

Afweging:

Het plangebied ligt op geruime afstand (tenminste 3 kilometer) van het Natura 2000 gebied. Gezien de aard van de ontwikkeling (bouw van woningen en school binnen een bestaande bouwkern) en de afstand tot het dichtstbijzijnde richtlijngebied is enig effect op de populaties van de betreffende broedvogels uitgesloten.

Conclusie:

Een verslechterings- en verstoringstoets of passende beoordeling is niet nodig; een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde.

Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied ligt buiten EHS en Provinciale Ontwikkelingszone Groene waarden (POG). Het dichtstbijzijnde gebied dat als EHS is begrensd, is de Moeselpeel. Het afwegingskader uit de Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden van de Provincie Limburg (2005) is niet van toepassing.

Boswet

Bomen ontbreken in het plangebied.

3. ANALYSE SOORTBESCHERMING

Aan de locatie is een veldbezoek gebracht in augustus 2010. Tevens zijn openbare gegevenssets met natuurdata geraadpleegd in literatuur, de site waarneming.nl en de site van de provincie Limburg.

Planten:

De inrichting (bebouwing en vrijwel geheel verhard) en het gebruik van het plangebied sluit de aanwezigheid van groeiplaatsen voor zwaarder wettelijk beschermde plantensoorten uit. Beschermde muurflora werd tijdens het veldbezoek niet op de muren van de opstallen aangetroffen. De in het plangebied voorkomende zeer algemene soorten worden niet genoemd in de tabellen van de Flora- en faunawet. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is voor planten niet noodzakelijk.

Vogels:

In de Flora en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is.

Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook **buiten** het broedseizoen beschermd. Indien nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. De volgende typen (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden:

| Type | Omschrijving | Soorten (broedvogels) |
|------|--|---|
| A | Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk Nest jaarrond beschermd | Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw. |
| B | Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk LNV heeft tevens aangegeven dat <i>“De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Dienst Regelingen, uitleg flora en faunawet 2009).”</i> | Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenavalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht |
| C | Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk Nest voor eenmalig gebruik | Overige soorten |

Actuele broedvogelgegevens uit het plangebied ontbreken. Op basis van het veldbezoek is vastgesteld dat het gebouw en de aangrenzende verhardingen geheel ongeschikt zijn als broedlocatie voor vogels van stedelijk gebied. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is voor vogels niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren:

Uit de gegevens blijkt dat er in de omgeving van het plangebied enkele waarnemingen van zoogdieren bekend zijn, te weten Konijn (tabel 1 FF-wet) en Bruine rat (niet beschermd). In en rond het gebouw zijn ‘muizen’ waargenomen (mondelinge mededeling van een van de medewerkers). Het gaat hier vermoedelijk om Huismuis (niet beschermd). Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ingrepen.

Vleermuizen

Waarnemingen van vleermuizen zijn niet bekend in het betreffende kilometerhok. In de wijk komt naar verwachting de Gewone dwergvleermuis en Laativlieger en mogelijk Ruige dwergvleermuis voor. Deze soorten zijn in ons land zeer algemeen en niet bedreigd. Alle soorten vleermuizen zijn echter zwaar beschermde soorten die worden genoemd in tabel 3 van de Flora- en Faunawet en bijlage 4 van de Habitatrichtlijn (strikte bescherming).

Het plangebied maakt waarschijnlijk (marginaal) deel uit van foerageer- en migratiegebied van vleermuizen. Het plangebied blijft deze functies behouden tijdens en na de ingreep.

Op grond van het veldbezoek is niet uit te sluiten dat in het te slopen gebouw rust- en verblijfsplaatsen aanwezig zijn van dwergvleermuizen. Verblijfplaatsen kunnen worden gevonden in spouwmuren, maar ook achter betimmering en daklijsten en zijn dus zeer moeilijk op te sporen. Waarnemingen uit het plangebied ontbreken en tijdens het veldbezoek werden geen sporen van bewoning gevonden. Er is dus geen directe aanleiding tot het uitvoeren van nader onderzoek. Bij de planning en uitvoering van de sloop dient wel rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

De voor vleermuizen meest gunstige periodes om te slopen zijn:

- half september tot eind oktober, tijdens een warmere periode. De dieren zijn dan nog niet in winterslaap en kunnen zelfstandig een andere verblijfplaats zoeken. De paartijd is voorbij en de overwinteringsperiode is nog

niet begonnen (eventueel nog in november, mits de temperatuur 's nachts niet meer dan vijf nachten achtereen onder de drie graden Celsius en overdag onder de acht graden Celsius komt).

- eind maart tot en met april, tijdens een warmere periode. De dieren zijn dan niet meer in winterslaap en kunnen zelfstandig een andere verblijfplaats zoeken. De overwinteringsperiode is voorbij en de kraamperiode is nog niet begonnen;

Voorafgaand aan de sloop dienen de panden onaantrekkelijk gemaakt worden als verblijfplaats.

Het onaantrekkelijk maken kan worden bewerkstelligd door het verwijderen van ramen en deuren, waardoor tocht optreedt. Slopen door te strippen verdient sterk de voorkeur. Hierdoor hebben eventueel aanwezige vleermuizen de kans een ander onderkomen te zoeken.

Indien tijdens het slopen een groep (lethargische) vleermuizen worden aangetroffen, dienen de dieren met rust te worden gelaten en het sloopwerk op deze plek tijdelijk stil gelegd te worden tot de dieren uit eigen beweging het pand hebben verlaten.

Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet is bij deze werkwijze niet noodzakelijk. De functionaliteit van het leefgebied van vleermuizen komt door de sloop van dit pand niet in gevaar; in de omgeving van het pand zijn voldoende alternatieven aanwezig om te dienen als vaste rust- en verblijfplaats.

Overige:

Voor andere diergroepen (beschermde soorten amfibieën, reptielen, insecten en vissen) is het plangebied als leefgebied ongeschikt.

4. RELATIE MET DE OMGEVING

Het plangebied ligt aan de noordkant van de stad Weert en ligt in de nabijheid van de Zuid-Willemsvaart. Het plangebied bestaat geheel uit verhardingen en bebouwing en groene opgaande elementen ontbreken volledig. De ecologische betekenis van het plangebied is vrijwel nihil. Door de sloop en herontwikkeling van deze locatie treden geen veranderingen op in de ecologische relatie.

Mogelijk kan de ecologische relatie met de Zuid-Willemsvaart worden versterkt door bij de herontwikkeling groene elementen in het plangebied aan te leggen. Hoewel van beperkte schaal, kan opgaand groen een bijdrage leveren aan broedgelegenheid voor vogels en foeragemogelijkheden voor vleermuizen. Daarnaast kunnen bij de nieuwbouw voorzieningen aangebracht worden voor vogels en vleermuizen in de vorm van (inbouw)kasten of toegankelijk gemaakte spouwmuur.

5. CONCLUSIES

Ten aanzien van de gebiedsbescherming:

- Er is vanuit het planologisch beschermingskader geen belemmering om over te gaan tot de herontwikkeling van de locatie Noordkade 49. Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet en maakt geen deel uit van de EHS of POG;
- Vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde;
- De Boswet is niet van toepassing.

Ten aanzien van soortbescherming:

- Het plangebied bestaat uit een gebouw en verhardingen. De betekenis voor flora en fauna is uiterst gering.
- In het gebouw zijn mogelijk geschikte verblijfplaatsen aanwezig voor vleermuizen met name Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis. Tijdens het veldbezoek werden echter geen sporen aangetroffen van bewoning. Mogelijk dient de opstal incidenteel als rust- en verblijfsplaats. Het verdient aanbeveling te slopen door strippen, de opstallen vooraf ongeschikt te maken door ventilatie (in spouwmuren en zolders). De voor vleermuizen meest gunstige periodes om te slopen zijn:
 - eind maart tot en met april, tijdens een warmere periode. De dieren zijn dan niet meer in winterslaap en kunnen zelfstandig een andere verblijfplaats zoeken. De overwinteringsperiode is voorbij en de kraamperiode is nog niet begonnen.
 - half september tot eind oktober, tijdens een warmere periode. De dieren zijn dan nog niet in winterslaap en kunnen zelfstandig een andere verblijfplaats zoeken. De paartijd is voorbij en de overwinteringsperiode is nog niet begonnen (eventueel nog in november, mits de temperatuur 's nachts niet meer dan vijf nachten achtereen onder de drie graden Celsius en overdag onder de acht graden Celsius komt).
- Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk mits bij het slopen rekening gehouden wordt met eventueel aanwezige vleermuizen.
- De zorgplicht¹ is bij alle werkzaamheden van kracht.

¹ In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden geveerd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden geveerd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

6. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet . 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.

Coelen van der, J.E.M., 1992. Verspreiding en ecologie van de amfibieën en reptielen in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg/Stichting RAVON, Maastricht/Nijmegen.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking flora en faunawet.

Dienst Landelijk Gebied, 2007. Actieplan bedreigde soorten Reconstructiegebied Noord- en Midden-Limburg. Gebiedenrapport Nederweert.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79/409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92/43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Huizenga C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980 – 2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting. Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa. Bern, 1979.

www.limburg.nl

www.lnv.nl

www.waarneming.nl